

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ

Սարգսյան Գ. Ա. — Հայ մեծ երգիծարանը (Հակոբ Պարոնյանի մահվան 100-ամյակի առթիվ)	3
Ջահուկյան Գ. Բ. — Լեզվական նոր տվյալներ հայոց նախաքրիստոնեական կրոնի և հավատալիքների մասին	14
Տրայինա Ջուստո (Հոսմ) — Մովսես Խորենացիի «դասական» ավանդությունը Հայոց պատմության Ա գրքի 5-րդ գլուխին մեջ	28
Արրահամյան Բ. Ա. — Ինգոնեղիայի հայ զաղթողների պատմությունից	33
Հարությունովա-Ֆիդանյան Վ. Ա. (Մոսկվա) — Բյուզանդիայի կերպարը X դարի հայ պատմագրության մեջ (նուսերեն)	42

ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ ԵՎ ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ

Կատվալյան Մ. Ա. — Պատմության աղավաղման մի նոր փորձ	57
Փիրումյան Ռուբինա (ԱՄՆ) — Հակոբ Օջական, լուսավոր կանթեղ սփյուռքահայ գրականության սկզբնավորման և զարգացման ճամփին	63
Հարցազրույց Դրանսիացի հայագետ Շառլ Ռընուի հետ	71
Ալվազյան Ա. Մ. — Վաֆանցիոց պատմության ժամանակագրության հավաստիությունը և կառուցվածքը	85
Փափազյան Ա. Հ. — Թուրքական աղբյուրները Հայաստանի և հայերի մասին (XVI—XVIII դդ.)	101
Դանիելյան Է. Լ. — Բաղրատունիների հաստատումը Տարոնում և Արշարունիքում	116
Հմայակյան Ս. Գ. — Հայկ նահապետի մասին առասպելն ու Կիրշա քաղաքը Նիբուրի լեռներում	125
Մարգարյան Ա. Ս. — Տեղանվանական մեկնություններ	133
Մկրտչյան Հ. Ն. — Պատմության վասն մանկան և աղջկան՝ զրույցի հայկական պատումը և նրա ալլախզու զուգահեռները	140
Մաթևոսյան Կ. Ա. — Սամուել Անեցու «Ժամանակագրության» ավարտման թվականը և պատվիրատուն	156
Հիլոյան Հ. Յ. — Միքայել Լուսիս-Մելիքովի բարենորոգչական գործունեության հարցի շուրջը (նուսերեն)	163
Ֆուրշուգյան Է. Շ. — Իրանական ռազմավարչական տերմինոլոգիան և Սասանյան Իրանի քառամասյա բաժանման հարցը (նուսերեն)	175
Շանդրուկյան Վ. Ս. (Ս. Պետերբուրգ) — XI—XII դարերի հայ գործիչների բյուզանդական կնիքները (նուսերեն)	187

ՄԵՐ ՀՈՐԵԼՑԱՐՆԵՐԸ

Տիրացյան Գ. Ա. — Բաբկեն Առաքելյան (ծննդյան 80-ամյակի առթիվ)	195
---	-----

ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ

Ներսիսյան Մ. Գ. — Հայկական հարցի արժարժումը 1912 թվականին	197
---	-----

ԳՐԱՆՈՍՏՈՒԹՅՈՒՆ

Դանիելյան Է. Լ. — Հայ դասական տեքստեր	215
Մախմուրյան Գ. Գ. — Social Education պարբերականը գեներդի մասին (նուսերեն)	217

ԳԻՏԱԿԱՆ ԻՆՏՈՐՄԵՑԻԱ

Կակովկին Ա. Յ. (Ս. Պետերբուրգ) — Ֆրանսիական հնագետի պատճենած հայերեն արձանագրություններ Եգիպտոսից	220
---	-----

Կիլիկյան Հակոբ (Պովգիվ) — Հայկական հնագույն ձեռագիրների մեկը Պով-	222
կարիտ մեջ	226
Սաֆարյան Վ. Ա. — Հնագիտական հայտնաբերում հանարազ գյուղում (առևտրին)	226

ՆՈՒՄԵՐ

Մարգարյան Հ. Գ. — Միջազգային գիտաժողով Երևանում՝ եվրոպա Մովսես Խո-	231
րենացու «Հայոց պատմության» ստեղծման 1500-ամյակին	234
Ա. Ռ. Հովհաննիսյան	234
Է. Ք. Ազարյան	235
Կ. Մ. Մուրադյան	236

СОДЕРЖАНИЕ

СТАТЬИ

Саркисян Г. А.—Великий армянский сатирик (к 100-летию со дня смерти Акопа Пароняна)	3
Джаукян Г. Б.—Новые лингвистические данные о дохристианской религии и верованиях армян	14
Траина Джусто (Рим)—«Классическая» легенда Мовсеса Хоренаци в V главе I книги «Истории Армении»	28
Абрамян Р. А.—Из истории армянских поселений Индонезии	33
Арутюнова-Фиданян В. А. (Москва)—Образ Византии в армянской историографии X века (на русском языке)	42

СТАТЬИ И СООБЩЕНИЯ

Катвалян М. А.—Новая попытка фальсификации истории	57
Пирумян Рубина (США)—Акоп Ошакан—светоч на пути создания и развития западноармянской литературы	63
Интервью с французским арменоведом Шарлем Рену	71
Айвазян А. М.—Достоверность и структура хронологии «Истории капанцез»	85
Папаян А. А.—Турецкие источники об Армении и армянах (XVI—XVIII вв.)	101
Данелян Э. Л.—Утверждение Багратидов в Тароне и Аршарунике	116
Амаякян С. Г.—Предание о патриархе Хайке и город Кибша в горах Нибур	125
Маргарян А. С.—Топонимические истолкования	133
Мкртчян А. Н.—Армянская версия «Повести о юноше и девушке» и ее иноязычные параллели	140
Матевосян К. А.—Дата окончания «Хронологии» Самуэла Анеци и ее заказчик	156
Лилоян Г. Ц.—К вопросу о реформаторской деятельности М. Г. Лорис- Меликова (на русском языке)	163
Хуршудян Э. Ш.—Иранская военно-административная терминология и проблема четырехчленного деления Сасанидского Ирана (на русском языке)	175
Шандровская В. С. (С.-Петербург)—Византийские печати армянских деятели XI—XII вв. (на русском языке)	187

НАШИ ЮБИЛЯРЫ

Тирацян Г. А.—Бабкен Аракелян (к 80-летию со дня рождения)	195
--	-----

ПУБЛИКАЦИИ

Нерсисян М. Г.—Возобновление армянского вопроса в 1912 году	197
---	-----

РЕЦЕНЗИИ

Даниелян Э. Л.—Классические армянские тексты	215
Махмуриян Г. Г.—Журнал «Social Education» о геноциде (на русском языке)	217

НАУЧНАЯ ИНФОРМАЦИЯ

Каковкин А. Я. (С.-Петербург)—Армянские надписи из Египта, скопированные французским археологом	220
Киликян Акоп (Пловдив)—Одна из древнейших армянских рукописей в Болгарии	222
Сафарян В. А.—Археологическая находка в селе Ханабад (на русском языке)	226

ХРОНИКА

Маргарян А. Г.—Международный симпозиум в Ереване, посвященный 1500-летию создания «Истории Армении» Мовсеса Хоренаци	231
А. Р. Иоаннисян	234
Э. Б. Агаян	235
К. М. Мурадян	236

CONTENTS

ARTICLES

Sargsian Gr. A.—The Great Armenian Satirist (on Hakob Paronian's death centenary)	3
Jahoukian G. B.—New Linguistic Data on Pre-Christian Religion and Beliefs of the Armenians	14
Traina Giusto (Rome)—The Classical Tradition of Movses Khorenatsi in Chapter Five of Book One of „The History of Armenia”	28
Abrahamian R. A.—From the History of the Armenian Settlements in Indonesia	33
Haroutjunova-Fidanian V. A. (Moscow)—The Image of Byzantine in Armenian Historiography of X c. (in Russian)	42

ARTICLES AND REPORTS

Katvallan M. A.—A New Attempt of the Falsification of History	57
Pirumian Rubina (USA)—Hakob Oshakan a Leading Light on the Way of Creation and Development of the West-Armenian Literature	63
An Interview with a French Armenologist Charles Renoux	71
Aivazian A. M.—The Authenticity and Structure of Chronology of the „History of the Kapanians”	85
Papazian A. H.—The Turkish Sources about Armenia and Armenians (XVI—XVIII c. c.)	101
Danielian E. L.—The Establishment of the Bagratids in Taron and Arsharunik	116
Hmayakian S. G.—The Tradition about Hark Patriarch and the Kibsha town in the Nibur Mountains	125
Margarian Al. S.—Interpretation of Toponyms	133
Mkrtchian A. N.—The Armenian Version of the „Story of a Young Man and a Girl” and Its Parallels in Other Languages	140
Matevosian K. A.—The Last Date of Completion of Samuel Anetsi's „Chronology” and the Customer	156
Liloyan H. Ts.—About the Question of M. Loris-Melikov's Reforming Activity (in Russian)	163

Khurshudian E. Sh.—The Iranian Military-Administrative Terminology and the Problem of Quadripartition of Sasanian Iran (in Russian)	175
Shandrovskaya V. S. (St. Petersburg)—Byzantine Seals of the Armenian Figures of XI—XII c. c. (in Russian)	187

ANNIVERSARY DATES

Tiratsian G. A.—Babken Arakelian (on the 80th anniversary of his birth) .	195
---	-----

PUBLICATIONS

Nersisian M. G.—Renewal of the Armenian Question in 1912	197
--	-----

BOOK REVIEWS

Daniellian E. L.—Classical Armenian Texts	215
Makhmourian G. G.—The Magazine „Social Education“ about Genocide (in Russian)	217

SCIENTIFIC INFORMATION

Kakovkin A. J. (St. Petersburg)—The Armenian Inscriptions from Egypt Copied by a French Archaeologist	220
Kilikian Hakop (Plovdiv)—One of the Most Ancient Armenian Manuscripts in Bulgaria	222
Safarian V. A.—An Archaeological Discovery in the Khanabad Village (in Russian)	226

NEWS

Margarlian H. G.—The International Symposium in Yerevan Dedicated to the 1500th Anniversary of Movses Khorenatsi's „The History of Armenia“ .	231
A. R. Ioannisian	234
E. B. Aghalian	235
K. M. Muradian	236

Վերստուգող սրբագրիչ՝ Զ. Խ. Օրմանյան

Պարզություն հասցեն՝ 375019, Երևան—19, Մարշալ Բաղրամյանի պող. 24-գ. Ուն. 58-18-72
 Адрес редакции: 375019, Ереван—19, пр. Маршала Баграмяна, 24 г; тел. 58-18-72
 Address: 24-G Marshal Baghramian av., 375019 Yerevan, Armenia. tel. 58-18-72

Հրատ. 7991	Պատվեր 309	Տպաքանակ 720
------------	------------	--------------

Հանձնված է արտագրության 29. 11. 91 թ., ստորագրված է տպագրության 7. 08. 92 թ.:
 Տպագրական 15,0 մամուլ, պայմանական 21,35 մամուլ, հրատ. 21,32 մամուլ:
 Քուղթ № 1, 70×108¹/₁₆, խորը տպագրական Գինը 2 ռ. 60 կ.:

Հայաստանի ԳԱ հրատարակչության Երևանի տպարան, Երևան, Մարշալ Բաղրամյանի պող. 24

Изд. 7991.	Заказ. 309.	Тираж 720.
------------	-------------	------------

Сдано в набор 29.11.1991 г. Подписано к печати 7.08.1992 г.
 Формат 70×108¹/₁₆. Глубокой печати. Бумага № 1, печ. 15,0 л., усл. 21,35 л., изд. 21,32 л. Цена 2 р. 60 к.

Типография Издательств* АН Армении, 375019, Ереван, пр. Маршала Баграмяна 24.